

1932-11-14

OPHAVSPERSON/NØGLEPERSON

Retsstatsbladet

FAKTA

Dokumenttype:

Udklip

Arkivplacering:

Mappe 103 nr. 17

DOKUMENTINDHOLD

Eksemplar af/artikler fra avisen.

(Fortsat fra Side 1.)
Retsforbundet og Folkeoplysningen.

kaarsfolk ikke kunde regne, læse eller skrive; thi Samfundet staa ogsaa som Reitsværner for Børnene, og det er Børnenes Ret at lære de elementære Fag, da de ellers ikke er i Stand til at klare sig i den Konkurrence, som Kampen for Tilværelsen er. Man siger fra vore Modstanderes Side, at det er urimeligt, at ikke de Folk, der har de store Midler, skal betale ogsaa for de Fatiges Børn; men saaledes vil Forholdene ogsaa fremdeles blive; overalt, hvor Fri- villigheden sætter ind, er det nemlig den bedst situerede, der gør

ver med; det gælder ogsaa indenfor alle de nævrende eksisterende Friskolekredse og Frimønsterskoler. Men det er en Misforstaaelse at mene, at det er de velstillede, der betaler den offentlige Skole i Dag. Ogsaa de Skattebyrder, som følger dermed, vælter de af sig, over paa det arbejdende og producerende Folk.

Landmanden og Arbejderen.
Landmanden betaler gennem det
Slaveri uden Arbejds løn, som Spe-
kulations- og Udbytningskapitalet
byder ham i Dag, Arbejderen gen-
nem en tabt Arbejds løn fra 60—
150 Arbejdsdage, der var Følger-
ne af det Samfundssyn, som de
gamle Partier har repræsenteret.
Arbejdernes Børn har saa vis-

ikke gratis Skolegang i Dag;
deres Forældre betaler gennem
den Arbejdsløshed, der lægger des-
res Arbejdsmod og Arbejdsglæde
øde. Og de Unge selv betaler
mere end dyrt, naar de efter endt
Skolegang staar næsten uden Mul-
lighed for at finde Optagelse i
noget som helst Erhverv, og naar
de endelig efter endt Læretid af-
gaa, og det gamle System faar stukket
en Arbejdsløshedsundersøttelse ud
i Stedet for Arbejde.

Lad saa være, at intet er fuld-
komment i denne Verden, og at
der ogsaa i vore Planer for Frem-
tidens Opdragelse og Ungdoms-
uddannelse kan vise sig Mangler
og Svagheder, som man i Dag
ikke har haft Oje for; vore Grund-
principper kan bære, og der vil
hos vore Mænd findes en retelig
Viisje til at erkende det, hvor man
kan have set fejlf, og tage Kampen
op for at hindre Uretfærdigheden
i paany at lægge sin klamme
Haand paa vort Samfund.

Forsøget fra de Radikales Side
paa at slaa Mout paa dette Spørgs-
maal; kan vi da ganske rolig vise
tilbage; deres Interesse for de

smaa i Samfundet kan efter deres idelige Loftebrud og Utroskab imod deres Program ikke siges at være meget værd. Valget denne Gang drejer sig ikke om den endelige Udformning af Fremtidens Skole; vi vil faa flere Valg, for vi naar saa vidt, og til den Tid vil der komme til at foreligge udformede Forslag, som Vælgerne kan tage Standpunkt til.

Valget denne Gang staar om, hvorvidt man ønsker fortsat en Lovgivning, der har ført Folket til Afgrunden Rand, et Samfundsstyre, under hvilket de gamle Frihandelspartier med aabne Øjne ved deres Forrederi mod egne Programmer og Gennemførelse af Toldlovene har forværet og udvidet haade Krisen og Arbejdsløsheden, eller om man ønsker det danske Folk fort frem til Frihed og Selvstændighed paa social Ligehed og Retfærdigheds Grund-

Derom stemmer vi den 16. November, og de, der foretrækker det sidste, stemmer paa Retsforbundets Kandidater, der er de eneste Politikere, der i Dag er villige til at træde i Skranken for dette.

Aage Dahl.
Sognepræst i Egen.

Retsforbundets Program.

Retsforbundets Maal er at indføre Retsstaten, der hviler
paa følgende Grundsaetninger:

A. Individet.

1. *Personlig Frihed.*
 Personlig Frihed indenfor den Grænse, som sikrer ethvert andet Menneske tilsvarende Frihed, er Menneskets Ret. Heraf følger:

- Landets Borgere har Ret til at orde-
re deres Levevis og ytre sig i Tale
og Skrift som de vil, dog under
denne Ret forbeholdes, at andre
end de, der har Ret, ikke må
2) Arbejdsfrihed, Næringsfrihed og
Foreningsfrihed.
Landets Borgere har Ret til at vælge
og Udvælges af og Forpligtes, der
angår personlige og økonomiske
Forhold, og som ikke krænder af
Landets Lov, nyde Staten Ret til at
3) Alle nydende Borgere bærer det
fulde Ansvar for deres Handlinger.
Handlinger Opdræder de i Fælles-
skab, bærer de Ansvar solidarisk
og kan ikke skyde sig på, at de
ikke har været forsvarligt oplyste.
4) Enhver Borge har Ret til at kræ-
ve en saglig Afgørelse af, om en
Loven eller Forordning er i
Eensstemmelse med det i Grund-
loven fastsatte Statsformål eller ej.
For at den personlige Frihed kan
gøres i sig selv og ikke kun i be-
gænsede i den nuværende Samfunds-
ordning:
a) Ingen kan adskilles fra Staten.
b) Al offentlig Understøttelse og
Forsorg betrækkes med Underlæg-
gelse af Omsorg for almene Indter-
esser og forførelse og ligende.
c) Da det er Forældrenes og Hjem-
mets Ret og Pligt at sørge for
deres Børns Understøttelse og
Uddannelse og Udvikling, kan det ef-
fentlige kun gribe ind, hvor Bar-
net ikke kan varetages af sin
Famile, eller Reger, Reger og Stats-
forrettedigheder afskaffes.
d) Tvangens Vernepligt opheves.
e) Enhver borger har Ret til at Staa-
væren, som Retstaten maatte
for nødvendigt at opretholde, maatte
den kan hveres Frivillighed.
f) Alle borgere har Ret til at (saasom
Pligt til at) være Nævning, Medlem
af kommunal Forsamling og i
Følge af, da de har Ret til at
vælges eller kan Vælges til en
Regering.
II. Ret til det fulde Udbytte af
denne Arbejde.

Enhver er retmæssig Ejer af det fulde Udbytte af sit Arbejde og raader frit derover. Heraf følger:

- 1) Sønner og Kommuner, som ikke indkommer med direkte skatte eller direkte Skatter.
 - 2) Enhver har Ret til at give og modtage Gaver og ved Testamente at bestemme over sine Efterfødselskab, for, saa-vi Forsørgelsesbegier, men med umyndige Børn derved ikke krænktes.
 - 3) Hvor Testamente ikke foreligger betragtes Ægteskab grundet på Fællesje som gensidigt Testament mellem Ægtefælle.
- Testamentskaber, som ikke afbortvige, tilfalder Børnene deres Arvinger i lige nedstigende Linie.
- I andre Tilfælde bestemmer de særlig Lovgivning, hvorledes saadanne ikke borttestamenterede Ægteskaber skal anvendes.

III. *Ligeret til Jorden.*
De naturlige Riggdomskilder og
Værdier, som opstaar gennem Sam-
fundets Vækst og som altsaa ikke sky-
des enkelte Personers Arbejdsydels-
betragtes som Fælleseje og tilhører
derfor alle i lige Grad. Heraf følger

- 1) Ligeretten til Jorden medfører, den enkelte Bruger maa skadesløsholde de øvrige Borgere for den Særfordel ved at svare fuld Grundskyld, 1 Grundskylden har derfor alle Borgere lige Andel.
- 2) Befolkningens gamle Ret til Færdsel i Skov, paa Hede og langs Strand opretholdes.

B. Samfundet

1. Samfundets (Statens) Indtægter.
Samfundets retmæssige Indtægt
Grundskylden samt eventuelt Overskud
fra Rigsbankens Drift, Indtægter af
Ejendomsforvaltningen o. l.

II. *Statens Opgave.*
Statens Opgave er at værne Bo-
gernes personlige Frihed. Udover de
Formaal er al Anvendelse af Tva-
være sig af fysisk eller aandelig An-
uberettiget. Denne Opgave løses ved

- a) Retsvæsenet hævder Vederlagsprincippet saaledes, at Forbryderen saa vidt muligt udfører sin Skyld ved Bøder eller Arbejdsydelse, der dækker Udgiften til Uret, han har forvoldt Næsten og de Udgifter, han har påført Samfundet. De hertil

b) Gratis Retspleje ydes i alle Tvistemaalssager, der ikke af Domstolene stemples som unødige Retsstrætte.

- c) Et Retsværn med de for den offentlige Sikkerhed, saavel indenfor som ved Landets Grænser, nødvendige Stykker og retholdes.
- d) Danske Borgers retslige Anliggender i Udlandet varetagets.
- e) Afgørelsen af en Lovs Overensstemmelse med Grundloven træffes af en særlig Domstol, Retsværnethet, der sammensættes med denne Opgave for Øje. Gaar Kendelsen ud paa, at sene Lov eller Forordning strider mod Grundloven, bortfælder den.
- f) Alle Embedsbesættelser finder Sted med offentlig Begrundelse af vedkommendes Kvalifikationer. De nærmere Regler for Udnævnelser og Afskedigelser bestemmes i Grundloven.

2) *Finansvæsenet*.

- a) En Rigsbank til Ordning af Samfundets Pengevæsen, saaledes at Omsætningsmidlerne til enhver Tid beholder deres Paalydendes Værdi

- b) Et Matrikuls- og Grundskyldsvæsen, der sørger for Matrikuleringen af al Jord og Vurdering af Jorden til Grundskyld.
- c) Opkrævningen af Grundskylden ved den administrative

3) *Administration of Samfundets Ind-*

- a) Statens Udgifter fastsættes ved de årlige Finanslove og maa aldrig overstige Indtægterne.
- b) Rigsdagen fastsætter, hvor stor en Del af Grundskylden der skal afgives til Kommunerne til Bestridelse af de dem paahvilende Opgaver, og hvor stor en Del der skal hensættes som Reservefond.
- c) Det eventuelle Overskud udbetales i lige store Andele til hvert Indlyd i Samfundet.

4) Sundhedsvæsenet

Hygiejniske Forholdsregler, Byg-
ningsvedtægter, Kloakering, For-
staltninger mod Smitte m. m., i det
Omfang, som er nødvendig for det
personlige Retsvern.

5) *Formynderiet.*

Et Formynderi for vanrøgtede Børn samt for andre Individer, der enten kendes uansvarlige (Sindsyge, Abnorme m. m.) eller dømmes som farlige for deres Omgivelser.

6) Öffentliche Arbeiter.

- b) Beskyttelse af Naturdiversitet og Skove, Kyster, Vandkraft o. l. samt Kulturarv (historiske mindesmærker o. l.).
- b) Vedligeholdelse og Nyrejsning i den for Vejvæsenet, Gadebelysning, Vg- og Vagervæsen m.m.
- c) Lige Lys med de nødvendige Egenproportioner og Eneretstilvælgninger til Jernbaner, Havne, Kanaler, Telegraf, Sporvogne, Gas- og Elektricitetsværker o. l. samt Kontrol af, at disse Virksomheder Drift er forsvarlig, og at der ikke afvikles Forbrug af mere end monopoliseret Overfø-

7) Kommunernes Opgaver.

- a) Et Civilregister indrettes i hver Kommune til Aflossning af Kirkebøgerne. Der føres Bøger over Fødsler, Dødsfald og indgåede Ægteskaber.
- b) Alle Ægteskaber indgaaes ved borgerlig Registrering.
- c) Iøvrigt varetager Kommunerne de Opgaver, som bliver dem pålagte af Staten, i Henhold til Rigsdagens Beslutninger inden for Grundlovens Rammer.

III. Samfundets Styreform.

- a) Den lovlige Mægt er hos Rigsrådet, der vælges efter Rigsloven.
- b) Alle Borgere, der ikke er Formynderskab, har lige Ret til at indflyde paa Adgangen til Rigsloven og Løst og Bunden til at opnaas ved Indførelse af den fri Valgret, der bestaar i, at enhver Formener sig selv og sin Valgmand som sin Repræsentant, i hver Repræsentants Stemme vælges det Antal Stemmer (fra halvt til et), som den enkelte Repræsentant af ham i den følgende Sag.
- c) Til Statsforvaltingens Ledelse vælges Rigsrådet.
- d) De nærmere Regler for Samfundets Styreform fastsættes i Rigsloven.
- e) Hver Aar forelægges Rigsrådet for Rigsdagen en Finanslov over Landets Indtægter og Udgifter samt Forslag til Anbringelse af den Delning af det eventuelle Overskud.
- f) Det første Værningsvalg er den grundlovsfølgende Forsamlingsvalg.

En Hjemløs frosset ihjel.

Saa dan kunde man forleden læse om en slakkels hjemløs. Men dette 2. rde udsigt os, som kan sidde i den indre borte og har en seng at lægge sig i om Aftenen, thi netop hys Liv og Tænder af andres gruppevækkende Lævevilkår burde gælt vise os Samfundsordningens uretfærdige Tilstandslægning.

Var der Mangel paa Menneskets vigtigste Fornødenheder, saa vilde dette maaske tilføre den retfærdige Fordeling, men da Naturen giver os i Overflod, saa det er nemt at se, at ingen behøver at sulte og lide Nød, da borte Møden, Stueets Hygge og Varmen de Livets Gøder vi ejer, ikke smage os, men stadig give os Uro, indtil vi vilste, at der udenfor i det kolde regnfulde Vejr ikke mere venter sultrig, forhulede Mennesker rundt, som søger efter en heftig Krog, et Skar, en Rader eller hvad andet, der kan gemme dem for Natten.

Vi har alle Kvinder og Mænd, arbejde med os selv for at forbruge, at der findes et retfærdigt Samfundsgrundlag, hvorved alle kan få Arbejde og derved opnaa Andel i de Gøder, der findes saa rigeligt at til os alle.

Retsforbundet viser Vejen, prøv selv at forstå dets Ideer, og De vil se, at det ikke er en beskedt Klasse Menneskers Interesse, som her bliver varetaget, men Ideer, hvorunder vi alle bliver ligeslledede overfor Arbejds mulighederne, saa vi ikke behøver at have Bekymringer for, at vore Børn eller vi selv bliver blandt dem der må fryse ihjel.

Karin Funck Jensen.

Statsforsorg.

I 1925 skrev Professor C. N. Starcke i Pjæcen: Hvad vil Retsforbundet?

Jo mere man søger at lindre Fattigdommen ved et stort System af Understøttelse, desto flere er man ogsaa fristet til at tro, at saa har man gjort sin Samfundspagt. Men ens Samfundspagt er først og fremmest at få de Aarsager fjernet, der gør, at saa mange er saa slet stilled. Fattigdommen er ikke alene noget, som kaldes paa vor Medlidenshed, men burde i første Linie vække vor Vrede mod den Uret, som vises i vore Samfund, og om hvilke Fattigdommen vidner.

At Fattigdommen vokser med og som Følge af. Fremskridtet, har Henry George for 50 Aar siden saa klart paavist, at det er en Anklage mod vore Samfund, at de endnu ikke har fulgt hans Anvisninger til at fjern denne Skandale. Det er nogle få Menneskers Magt til at spærre Folk ude fra Jorden, der har givet dem Magt til at betale for lav Arbejdsløn og true dem med Sult, der ikke nøjedes med denne lave Løn. Man kan ikke paa en Gang hindre Folk i at tjene det nødvendige og kræve, de skal kunne klare sig selv.

Ingen nok saa storstilet Velgørenhed mod dem, der uden egen Skyld er blevet fattige, kan erstatte Arbejdet for at sætte Folk i Stand til at ernære og assurere sig selv. Velgørenheden skaber et ufrigt og kraftløst Samfund; Adgangen til eget Arbejde gør Samfundet frit og kraftfuldt.

Vi trænger til Vreden mod, at vore Samfund fremdeles fortrækker at lade Uretten bestaa og lade efter pløstre paa de Saar, den slaar, ved Vel-

Det andet Vindue.

De har sikkert prøvet at sidde i et Jerubanesog og set ud af Vinduet over paa et andet Tog og pludselig tænkt: »Nu kører vi!»

Men da De saa ud af Vinduet til den anden Side, saa opdagede De, at Deres eget Tog holdt stille, medens det andet Tog kørte — den modsatte Vej!

Overfor denne Situation paa det politiske Liv:

Troet, De sidder i et Vælgers Tog.

Det andet er Politikernes, som harer den gale Vej og laar Dem til at tro, at det gær fremad for Dem!

Man var venlig at se ud af det andet Vindue — man skal altid se sig godt for til begge Sider — og De vil opdage, at De holder stille.

Det andet Vindue viser Retsforbundets Politik, og har De først faaet Øje for den, forstaaer De klart, at »de andre kører den gale Vej«.

Se selv — og handl derefter!

gørenhed. Det er denne Vrede, som har grebet Retsforbundet. Vi kræver Grandskylens Indførelse for at gøre Arbejdsmarkedet frit tilgængelig; vi kræver Skatternes Afskaffelse, for at enhver kan beholde sit Arbejdsudbytte uskørt; vi kræver Retfærdighed som den virksomste og værdigste Form for Hjælp. Den offentlige Godgørenheds System skal gøres overflødig.

Der tærskes.

I en Polemik om de Radikales Toldpolitik i »Vestreblandet for det sydlige Jylland« mellem Redaktør Sørensen og Overlæge V. Starcke skriver Redaktøren, at »den praktiske Forskel mellem os for Tiden navnlig er den, at Retsforbundet gaar udenom Handlingens Ansvar, medens vi har anset det for vor Pligt at bringe det bedst mulige ud af de Kriseforanstaltninger, som er ubetinget nødvendige og ikke kan erstattes med nok saa gode Hjerntvinkende Teorier. At Retspartiet gaar ud af Løen, medens vi andre tærsker, giver os ikke Følelse af daarlig Samvittighed«.

Hertil svarer Overlæge Starcke, at han tror, det Tidspunkt er kommet, da dette Lands Vælgere ikke ønsker at blive tærskt yderligere.

Har De set Trimon

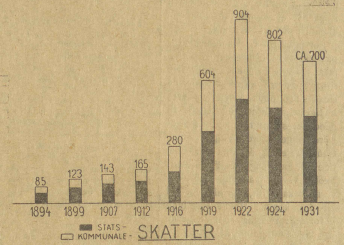
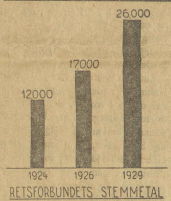
Den vandtatte Bluse med halvløse Armer

Møbler ganske billigt.

Hvide Lægere af prima Dagligstøve, Herrevæ, Spisestuer, komb. Stuer og Sovestuer m. m. skal væk i Løbet af ganske kort Tid, da Forretningen skal ombygges.

Har ar med Garanti Røverkøb! Børn er erstatende Lejlighed til at købe Møbler billigt. Kom i den midte og giv os et Bud!

Aarhus kontante Møbellager N. C. Christensen, Strøgade 27

F. Rybner Petersens Boghandel

Sct. Clemensstr., Aarhus.

Telefon 148 og 157

Dansk og udenlandsk Litteratur.

Regnskabsbøger, Protokoller eller Skema. Forlang Tilbud.

IZAL

Det verden kendte engelske Desinfektionsmiddel.

Depot for Jylland:

Vissinggaard Laboratorium.

Tønning St. Tlf. Tønning 14.